

COLLEGEVOORSTEL

ONDERWERP : Concept RES West-Overijssel

ZAAKNUMMER : 18385-2020

B&W VERGADERING : 21 april 2020

INTEGRALE ADVISERING : Henry van Rossum, Sanne van 't Erve, Vincent Breen, Leonie van Dam, Irene Eisink

PORTEFEUILLEHOUDER : Dhr. F. (Frank) Niens

VOOR INFORMATIE : Judy Janson

BESTUURSSAMENVATTING

West-Overijssel is één van de 30 energieregio's in Nederland. Elke energieregio stelt conform afspraak uit het Klimaatakkoord een regionale energiestrategie (RES) op. Het besluit ligt nu voor om de concept-RES West-Overijssel in te dienen als bijdrage van onze regio aan het Nationaal Programma RES. Het regionale bod voor de duurzame opwekking van elektriciteit middels zon en wind is 1607 GWh, oftewel 1,6 Terra Wattuur (TWh). Dit bod is tot stand gekomen op basis van een verkenning van de gemeentelijke ambities op de energietransitie en vervolgens doorgerekend naar een realistisch bod voor opwek in 2030. Het aandeel van de gemeente Raalte daarin is 100 Gwh. Dit betekent dat de elektriciteitsvraag van de gebouwde omgeving in gemeente Raalte in 2030 nagenoeg 100% duurzaam wordt opgewekt. Dit is een mooie, realistische en haalbare bijdrage in regionaal verband en is een goede stap in de doelstelling om in 2030 voor 49% CO₂-neutraal te zijn en in 2050 voor 100%. De concept-RES dient in deze fase als "tussenresultaat". Voorliggende concept-RES wordt nader uitgewerkt tot een RES 1.0 die de Raden, Provinciale Staten en het Algemeen bestuur uiterlijk voor 1 juli 2021 zullen vaststellen.

BESLISPUNTEN

1. In te stemmen met het indienen van de concept Regionale Energiestrategie "Naar een opgewekt West-Overijssel" als de bijdrage van de regio West Overijssel aan het Nationaal Programma RES;
2. a. In te stemmen met het indienen van het bod voor opwek van zonne- en windenergie voor de regio als totaal van 1607 GWh en de daaraan gekoppelde randvoorwaarden.
b. In te stemmen met het bod voor opwek van zonne- en windenergie voor de gemeente Raalte van 100 GWh met een indicatieve onderverdeling naar zon op dak, zon op veld en windenergie;
3. De "Bouwstenen Concept RES West Overijssel" ter kennisgeving aan te nemen;
4. De portefeuillehouder dhr. F. Niens te mandateren de aanbieding van de Concept RES vóór 1 juni 2020 mede te ondertekenen;
5. Kennis te nemen van het advies van de werkgroep Raden, Staten, Algemeen Bestuur van 2 maart 2020;
6. De gemeenteraad te informeren over bovenstaande besluiten en hen via de agendacommissie uit te nodigen tot een opiniërende bespreking van de Concept RES en de bouwstenen vanuit het lokale perspectief van de gemeente Raalte;
7. De raadsinformatienotitie vast te stellen;
8. Dit besluit en de onderliggende stukken tijdelijk niet openbaar te maken op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (artikel 10, lid 2, onder f) tot 23 april om 12.00 uur zodat de leden van de raden, provinciale staten en algemene besturen vooraf kunnen worden geïnformeerd.

BESLUIT

Conform,

INLEIDING

Op 12 december heeft de gemeenteraad de Startnota RES West Overijssel vastgesteld. Deze startnota is door alle bestuurlijke partijen in de RES West-Overijssel vastgesteld, waarmee overeenstemming is over het te doorlopen proces om tot een regionale energiestrategie te komen. West-Overijssel is één van de 30 energieregio's in Nederland. Deze zijn gevormd om invulling te geven aan de afspraken uit het Klimaatakkoord over de grootschalige productie van 35 TWh hernieuwbare elektriciteit op land en een verdeling van de in de regio aanwezige duurzame warmte. Samen met maatregelen uit andere sectortafels (gebouwde omgeving, industrie, landbouw, mobiliteit) moet dit zorgen voor 49% CO2 reductie in 2030.

Na het vaststellen van de startnota is nu de volgende mijlpaal in het proces aangebroken. Het besluit ligt nu bij alle bestuurlijke partners voor om de concept-RES in te dienen als bijdrage van de regio West Overijssel aan het Nationaal Programma RES, inclusief het aandeel daarin per gemeente. De concept-RES dient in deze fase als "tussenresultaat". Voorliggende concept-RES wordt nader uitgewerkt tot een RES 1.0 die de Raden, Provinciale Staten en het Algemeen bestuur uiterlijk voor 1 juli 2021 zullen vaststellen. Elke twee jaar wordt de RES herzien indien nodig.

1. Het regionale bod

Eén van de belangrijkste punten uit de concept RES West Overijssel is het indienen van het regionale bod voor de duurzame opwekking van elektriciteit middels zon en wind van 1607 GWh oftewel 1,6 Terra Wattuur (TWh). Dit bod is tot stand gekomen op basis van een verkenning van de gemeentelijke ambities op de energietransitie en vervolgens doorgerekend naar een realistisch bod voor opwek in 2030. Per gemeente is een nadere onderverdeling gemaakt in zon op dak, zon op veld en windenergie. Deze verdeling is indicatief. Dit betekent dat met de concept RES alleen een besluit wordt genomen over het totaal van 1607 GWh en het gemeentelijk aandeel van de gemeente Raalte van 100 GWh (zie paragraaf 2). Met welke technieken deze opgave bereikt kan worden is geen onderdeel van besluitvorming. Voor de beoordeling door het Nationaal Programma RES (NPRES) en doorrekening door het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) is een dergelijke indicatieve onderverdeling noodzakelijk.

Onze regio heeft enkele randvoorwaarden geformuleerd die beschouwd dienen te worden als integraal onderdeel van het bod. Deze worden nader uitgewerkt bij de doorontwikkeling naar de RES 1.0. Indien niet aan de randvoorwaarden kan worden voldaan zal dit kunnen leiden tot een aanpassing van het bod en/of de termijn waarop het bod gerealiseerd kan worden. De randvoorwaarden zijn:

- *Netwerk is op tijd passend voor realisatie*
Het elektriciteitsnetwerk heeft of krijgt voldoende capaciteit om de grootschalige opwek van zon en wind op te vangen.
- *Een acceptabele business case*
De ambitie voor zon op daken en veld is alleen haalbaar als de SDE voldoende aantrekkelijk is en voldoende beschikbaar blijft voor diverse groot- en kleinschalige projecten die samen dit bod maken.
- *Wettelijke kaders en regelgeving*
Daarnaast is West-Overijssel voor het halen van onze ambities afhankelijk van wettelijke kaders en regelgeving van het Rijk en de provincie.
- *Inspanning versus resultaat*
Als RES-partners spannen wij ons in om het resultaat in het regionale bod te behalen en nemen we de verantwoordelijkheid voor die zaken die binnen onze beïnvloedingssfeer liggen. Daarbij hoort geen afrekenbaarheid op onderdelen die overheden en netbeheerders niet kunnen bewerkstelligen.

Regionale Structuur Warmte

Naast het bod voor elektriciteit bevat de RES ook een Regionale Structuur Warmte (RSW). De RSW dient om op regionaal niveau een overzicht te krijgen van de warmtevraag, het warmteaanbod en benodigde infrastructuur. In de concept RES is de regionale warmtevraag en -aanbod in kaart gebracht. Om te komen tot een RES 1.0 wordt gezamenlijke onderzocht hoe de warmtevraag op regionaal niveau efficiënt ingevuld kan worden met de inzet van (beperkt) beschikbare bronnen. In deze regionale afstemming worden de ontwikkelingen rondom energiebesparing (energieloket 3.0), de gemeentelijke warmtetransitievisies en de regionale discussies rondom geothermie en duurzame gassen betrokken.

Bouwstenen

In de RES West Overijssel zijn vijf "Bouwstenen Concept RES West Overijssel" uitgewerkt. De kern van elke bouwsteen is in de hoofdttekst 'naar een opgewekt overijssel' opgenomen. Elke bouwsteen beschrijft de wijze waarop de concept-RES voor dit onderdeel is opgebouwd en bevat meer achtergrondinformatie. De bijgevoegde bouwstenen zijn ter kennisgeving, waaraan geen bestuurlijke status wordt verleend. Het bod is verwoord in de hoofdttekst. Desgewenst kunt u meer inzicht krijgen in de onderliggende data en gegevens, met de aantekening dat de informatie in de bouwstenen nog aan verandering onderhevig is. De bouwstenen zullen verder worden verrijkt en aangevuld bij de doorontwikkeling van de Concept RES naar de RES 1.0.

Maatschappelijke organisaties

De bestuurlijke partners in de RES West Overijssel (gemeenten, provincie, waterschappen) zijn bij het opstellen van de RES geadviseerd door de netwerkbedrijven Enexis, Coteq en RENDO. Maatschappelijke partners, waaronder bedrijfsleven, corporaties, Natuur en Milieuorganisaties, Land- en tuinbouworganisatie, lokale energie-initiatieven, etc. zijn bijeengebracht in een adviesgroep RES West Overijssel. Daarnaast zijn de terreinbeherende organisaties Staatsbosbeheer, Overijssels Particulier Grondbezit, IJssellandschap, Landschap Overijssel en Natuurmonumenten betrokken. De Concept RES wordt vergezeld van adviezen van de adviesgroep RES West Overijssel, naast afzonderlijke adviezen van de Lokale Energie-initiatieven en LTO noord. Deze adviezen zijn opgenomen in de Bouwsteen Bestuurlijk en Maatschappelijk Draagvlak. In de Concept RES worden nog geen uitspraken gedaan over deze adviezen. In de Concept RES is nog geen inhoudelijke reactie gegeven op de adviezen. Een zorgvuldige bespreking en mogelijk een bestuurlijke afweging kon niet plaatsvinden vanwege de korte periode tussen het advies en het besluit tot vaststelling van de concept-RES. De bespreking van de adviezen vindt plaats in het vervolgproces naar de RES 1.0.

2. De lokale bijdrage

De bijdrage van Gemeente Raalte in het regionale bod is 100 GWh, oftewel 0,1 Terra Wattuur (TWh). Tabel 2.2. geeft nadere duiding aan dit getal, met een vertaling in een mogelijke energiemix van diverse opwekconcepten (zoals zonne-energie op veld, windmolens, zon op dak). 100 GWh betekent dat de elektriciteitsvraag van de gebouwde omgeving in gemeente Raalte in 2030 nagenoeg 100% duurzaam wordt opgewekt. Onder gebouwde omgeving vallen woningen, commerciële en publieke dienstverlening (utiliteitsgebouwen, o.a. kantoren, winkels, scholen, verzorgingsinstellingen). De totale elektriciteitsvraag omvat daarnaast de vraag vanuit industrie en overige bedrijven. Voor die categorie zijn via de sectortafel 'industrie' maatregelen in het klimaatakkoord opgenomen. Om die reden richt de doelstelling elektriciteit zich op de gebouwde omgeving. Bekijken we de bijdrage van gemeente Raalte in het perspectief van de totale elektriciteitsvraag, dan is in 2030 ca. 60% van de elektriciteitsvraag duurzaam opgewekt. Dit is een goede stap in de ambitie om in 2050 100% energieneutraal te zijn. Tabel 2.1. geeft dit in cijfers weer.

	Elektriciteitsvraag	Gemeentelijke doelstelling 2030
Elektriciteitsvraag gebouwde omgeving.	ca. 100 GWh	Elektriciteit van de gebouwde omgeving is nagenoeg 100% duurzaam opgewekt.
Elektriciteitsvraag industrie en overige bedrijven.	ca. 69 GWh	Maatregelen voor verduurzaming via de sectortafel industrie (klimaatakkoord)
Elektriciteitsvraag totaal	ca. 169 GWh	Totale elektriciteitsvraag is voor ca. 60% duurzaam opgewekt. In 2050 moet dit 100% zijn.

Tabel 2.1. Elektriciteitsvraag en doelstelling Gemeente Raalte

De energieopgave van gemeente Raalte is eerder vertaald in een opgave per dorp voor 2030. Hierin is onderscheid gemaakt tussen de opgave voor elektriciteit en de totale energieopgave. Voor elektriciteit is in de infographics uitgegaan van de totale elektriciteitsvraag (169 GWh). De infographics

Opwekconcepten	Hoeveelheid in een mogelijke energiemix om te voldoen aan de opgave van 100 GWh		Toelichting en nadere vergelijking
Zon op dak	47 hectare	(52 GWh)	47 hectare is de totale potentie van panden met een grondoppervlak > 300 m ² . Als uitgangspunt is genomen dat op gemiddeld 35% van de dakvlakken zonnepanelen kunnen worden geïnstalleerd (ivm bouwconstructie, zonligging etc).
Zon op erf	28 hectare	(41 Gwh)	Bijvoorbeeld op 14 erven 2 hectare zonne-energie. Totaal aantal agrarische erven is ca. 428.
Zon op veld	47 hectare		Is ca. 0,3% van de 14.000 hectare agrarische gronde in de gemeente Raalte.
Wind op erf	80 kleine windmolens	(7 Gwh)	Op 40 erven 2 kleine (EAZ) windmolens met een tiphoogte van 25 meter. Totaal aantal agrarische erven is ca. 428.
Dorpsmolen	3 windmolens		Windmolen met een tiphoogte van 100 meter.

Tabel 2.2. Mogelijke energiemix voor Gemeente Raalte om te voldoen aan de opgave van 100 GWh. De verdeling is indicatief, bedoeld als voorbeeld hoe de energieopgave in 2030 ingevuld zou kunnen worden. De verschillende opwekconcepten staan direct in verbinding met elkaar: als er bijvoorbeeld minder zon op dak wordt gerealiseerd, dan betekent dat automatisch dat er meer nodig is op één of meerdere van de andere opwekconcepten. In hoeverre welk type opwekconcept wordt toegepast is afhankelijk van diverse randvoorwaarden, zoals gegeven in hoofdstuk 1. Ook is het zo dat wij als gemeente maar beperkt invloed hebben op de uiteindelijke energiemix: we zijn hierbij grotendeels afhankelijk van de initiatieven die ondernemers, inwoners en energiecoöperaties nemen. Daarnaast kunnen innovaties in de toekomst worden toegevoegd aan de energiemix.

Relatie andere sectortafels Klimaatpakkoord

Het Klimaatpakkoord bevat maatregelen die zijn uitgesplitst in vijf sectortafels om de CO₂ uitstoot in 2030 met 49% terug te dringen. Het bod van de RES gaat alleen over de sectortafel elektriciteit. Als we onze bijdrage in de RES hebben gerealiseerd, dan is zo'n 25% van de totale energieopgave verduurzaamd in 2030. Om te voldoen aan de doelstelling om in 2030 49% CO₂ reductie te bereiken, dan is dus nog ca. 24% verduurzaming nodig vanuit de andere energievragers/sectortafels: gebouwde omgeving (gericht op de warmtetransitie), industrie, landbouw en mobiliteit. Dit zijn buiten de maatregelen voor de warmtetransitie in de gebouwde omgeving, veelal landelijke maatregelen. Voor de gebouwde omgeving geldt dat alle gemeenten eind 2021 een vastgestelde warmtetransitievisie moeten hebben. Daarin staat wanneer welke wijk van het aardgas af gaat en wat mogelijke alternatieven zijn. Dit heeft invloed op de elektriciteitsvraag, doordat elektriciteit deels zal worden ingezet als alternatief voor aardgas voor verwarming, warm (tap)water een koken. Ook elektrisch rijden zal voor een toenemende vraag naar elektriciteit leiden. Voorsnog is voorzien dat in 2021 op landelijk niveau meer duidelijkheid is over de impact van een aanvullende elektriciteitsvraag op de opgave voor hernieuwbare elektriciteit.

2.1. Lokale aanpak

Vanuit de motie integrale aanpak energietransitie geven we in onze gemeente de energietransitie vorm via een bottom-up aanpak. In bijna ieder dorp heeft een vertegenwoordiging van het dorp de opgave omarmt. Zij hebben vervolgens hun dorpsgenoten uitgenodigd om in gesprek te gaan. Bij deze avonden schetsten wij als gemeente de opgave en gingen de bewoners met elkaar in gesprek over vragen als: zien we de energietransitie als kans of last? Willen we hier zelf actief mee aan de slag of wachten we op initiatief van anderen? Willen we zon of wind? En staat je mening vast of ontwikkelt deze zich? Inmiddels is een aantal werkgroepen vanuit de dorpen actief aan de slag om verder te verkennen welke mogelijkheden er zijn voor zon op dak, zon op veld of windenergie. In zes dorpen hebben gesprekken plaatsgevonden, met in totaal zo'n 350 deelnemers. In twee dorpen vindt het gesprek binnenkort plaats. Tot slot ontwikkelen we nu een aanpak om de inwoners van het dorp Raalte te betrekken bij de energieopgave. Naast initiatieven uit de dorpen, dragen ook andere initiatieven van ondernemers en energiecoöperaties bij aan de opgave van 100 Gwh in 2030.

3. Beoordeling Concept-RES

Voorgesteld wordt om op basis van voorliggend besluit de portefeuillehouder F. Niens te mandateren de aanbidding van de Concept RES vóór 1 juni 2020 mede te ondertekenen. Deze brief zal in mei worden opgesteld waarbij naast de Concept RES en de bouwstenen, de eventuele aangenomen moties met wensen en bedenkingen vanuit de Raad meegestuurd worden. Op deze wijze wordt ook in de aanbiddingsbrief duidelijk dat alle deelnemende bestuurlijke organisaties de Concept RES onderschrijven. Vanwege de Coronacrisis kan het zijn dat de gemeenteraden, de provinciale staten en/of de algemene besturen van de waterschappen niet in staat zijn geweest om de concept RES te bespreken en/of wensen en bedenkingen kenbaar te maken. In dat geval zal de stuurgroep de concept RES West Overijssel wel indienen maar aangeven dat het een voorlopige status heeft. In bijgevoegd memo voor de agendacommissie van 28 april a.s. doen we een voorstel voor agendering in onze gemeenteraad (zie verderop onder het kopje 'vervolg').

Er is een landelijk proces van appreciatie vastgesteld waarin de verschillende RES-en met elkaar worden vergeleken. Deze beoordeling wordt o.a. gebaseerd op een analyse van het Planbureau van de Leefomgeving en heeft tot doel om tot een advies te komen aan de regio over de verdere doorontwikkeling van het concept naar een RES 1.0. Dit advies heeft betrekking op zowel het kwantitatieve als het kwalitatieve deel. De adviezen zullen tevens in de Opdrachtgeversberaad (de koepels van de decentrale overheden plus de ministeries van BZK en EZK) en de Programmaraad besproken worden.

Ook is voorzien in een zogenaamde Route 35. Dit is een bestuurlijk proces dat ingezet kan worden als de koepels van de decentrale overheden (VNG, IPO en UvW) van mening zijn dat de bijdrage van de regio daar aanleiding toe geeft. Dit kan het geval zijn als het totaal niet optelt tot de afgesproken 35 TWh en uit de appreciatie blijkt dat een regio haar bod onvoldoende heeft onderbouwd. Route 35 heeft de optie om op basis van een verdeelsystematiek één of meerdere regio's te vragen om meer te bieden dan het bod dat in de Concept RES is opgenomen. De decentrale overheden hebben Route 35 op dit moment nog niet verder uitgewerkt, maar willen hiermee aangeven dat men een proces in gang zet indien de opdracht voor de RES'en in het kader van het Klimaatakkoord niet tot het afgesproken resultaat leidt. Route 35 is qua proces gereed om ingezet te worden zodra alle RES'en zijn gewogen, maar de inzet van alle partijen is om aan de voorkant te voorkomen dat Route 35 ingezet moet worden.

Uiterlijk 1 februari 2021 is de beoordeling door het Nationaal Programma RES afgerond. De komende tijd zal een regionaal procesvoorstel voor de ontwikkeling van de RES 1.0 worden uitgewerkt en voorgelegd aan het Bestuurlijk Platform en vervolgens aan de Colleges van Burgemeester & Wethouders, Gedeputeerde Staten en Dagelijks Besturen. Hiermee wordt beoogd dat er eenduidigheid is over de uitkomsten van de beoordeling en de vervolgstappen die gezet worden naar de RES 1.0. De RES 1.0 is het definitieve bod en zal uiteindelijk voor 1 juli 2021 vastgesteld worden door de gemeenteraden, provinciale staten en algemeen besturen.

BEOOGD EFFECT

Bijdragen aan de landelijke opgave van 35 TWh aan zonne-energie en windenergie om de CO₂ uitstoot te reduceren, conform afspraken uit het Klimaatakkoord. De concept-RES dient in deze fase als "tussenresultaat". Voorliggende concept-RES wordt nader uitgewerkt tot een RES 1.0 die de Raden, Provinciale Staten en het Algemeen bestuur uiterlijk voor 1 juli 2021 zullen vaststellen.

ARGUMENTEN

- 1.1. Het is een verplichting vanuit het Nationaal Programma RES aan provincies, gemeenten en waterschappen om aan te sluiten bij een regio.
- 1.2. In de startnota RES West-Overijssel is vastgesteld dat de bestuurlijke partners voor 1 juni 2020 komen tot een concept-RES West-Overijssel en voor 1 maart 2021 tot een RES 1.0. Vanwege de maatregelen rondom het coronavirus zijn de landelijke aanlevertermijnen vier maanden opgeschoven: 1 oktober 2020 een bestuurlijk vastgestelde concept-RES en 1 juli 2021 de RES 1.0.
- 2.1. De concept RES is conform de Startnota opgebouwd op basis van de gemeentelijke ambities en de vertaling hiervan naar een bod voor de opwek van duurzame elektriciteit en een regionale structuur warmte. Dit resulteert in een regionaal bod van 1,6 TWh inclusief een gemeentelijk aandeel met een *indicatieve* verdeling naar zon en wind.

- 2.2. Met beslispoint 2a, het “indienen van het bod” wordt ingestemd met de ambitie van de regio als geheel, maar wordt geen besluit genomen over het aandeel van de afzonderlijke gemeenten daarin. Met beslispoint 2b. wordt een besluit genomen over het eigen gemeentelijk aandeel. De gemeenten kunnen op bestuursrechtelijke gronden immers geen besluit nemen over het aandeel van de andere gemeenten. De vaststelling van de concept-RES West Overijssel betekent voor gemeenten dat zij hiermee een uitspraak doen over het gemeentelijk aandeel in het RES-bod en in overleg zullen treden over de consequenties indien de randvoorwaarden voor het regionale bod niet gerealiseerd kunnen worden. Omdat de onderverdeling in techniek zon en wind slechts indicatief is, is er volop de mogelijkheid om in de doorontwikkeling naar de RES 1.0 tot een nadere verdeling te komen. Ook is het zo dat wij als gemeente maar beperkt invloed hebben op de uiteindelijke energiemix: we zijn hierbij grotendeels afhankelijk van de initiatieven die ondernemers, inwoners en energiecoöperaties nemen.
- 2.3. Er is een aantal duidelijke randvoorwaarden geformuleerd voor de realisatie van de concept-RES West-Overijssel. Deze voorwaarden hebben betrekking op het netwerk, de SDE, wet- en regelgeving en bestuurlijke verantwoordelijkheid van de RES-partners. Instemmen met het bod betekent ook instemmen met de koppeling aan deze randvoorwaarden. Detaillering van deze randvoorwaarden kan pas plaatsvinden na de appreciatie in de doorontwikkeling naar de RES 1.0.
- 2.4. Gemeente Raalte levert met haar bijdrage van 100 GWh een mooie, realistische en haalbare bijdrage in regionaal verband en zet een goede stap in haar doelstelling om in 2030 voor 49% CO₂-neutraal te zijn en in 2050 voor 100%. Deze doelen zijn vastgelegd in het Roalter Akkoord en de Visie Duurzaam 2050. Met de bijdrage is de elektriciteitsvraag in 2030 van de gebouwde omgeving in gemeente Raalte volledig duurzaam opgewekt. Om energieneutraal te zijn is naast het verduurzamen van elektriciteit ook verduurzaming van de warmtevraag en mobiliteit nodig. Als we onze bijdrage in de RES hebben gerealiseerd, dan is zo'n 25% van de totale energieopgave verduurzaamd in 2030. Om te voldoen aan de doelstelling om in 2030 49% CO₂ reductie te bereiken, dan is dus nog ca. 24% verduurzaming nodig vanuit de andere energievragers (mobiliteit, warmte en/of industrie).

DUURZAAMHEID

Voorliggend voorstel draagt bij aan de landelijke en gemeentelijke duurzaamheidsdoelstellingen. In regionaal verband geven we met de concept-RES invulling aan de afspraak uit het Klimaatakkoord voor het onderdeel 'elektriciteit', met als doel de CO₂ uitstoot terug te dringen door het inzetten van duurzame bronnen voor het opwekken van elektriciteit.

KANTTEKENINGEN

2. *a. Het is onzeker of het regionale bod als voldoende wordt beoordeeld in het landelijke proces*
Indien de concept-RES van de regio West-Overijssel te laag blijkt in het landelijke beoordelingsproces dan zullen we er samen als regio voor moeten zorgen dat er een beter definitief bod komt richting het Rijk. Mocht er binnen de regio geen overeenstemming gevonden worden dan kan de provincie uiteindelijk besluiten een deel aan te wijzen aan een of meerdere gemeente(n).
2. *b. Het is onzeker of de bottom-up aanpak zoals deze lokaal is ingezet, leidt tot voldoende concrete initiatieven om de doelstelling te halen.*
De lokale bottom-up aanpak biedt nog geen zekerheid of er voldoende concrete initiatieven ontstaan om aan de landelijke en regionale doelstelling te voldoen. In het proces naar de RES 1.0 zal een nadere onderbouwing gevraagd worden voor de wijze waarop we onze lokale bijdrage gaan realiseren. Mogelijk moeten we daarbij ook meer concreet aangeven waar initiatieven wel en niet kunnen landen. In hoeverre dit invloed heeft op ons lokaal ingezette proces zal blijken richting de uitwerking van de RES 1.0.

FINANCIËN

Vaststelling van de Concept RES heeft geen directe financiële consequenties. Het budget voor de RES organisatie naast de afgesproken inzet vanuit de bestuurlijke partners is beschikbaar voor de doorontwikkeling naar de RES 1.0 tot 1 maart 2021. Voor de periode na 1 maart 2021 en de verdere ontwikkeling is nog niet duidelijk hoe de financiering van de regionale inzet wordt geregeld.

Het ontwikkelen en vaststellen van de RES en het vertalen in ruimtelijk beleid is een forse opgave waar op verschillende niveaus geschakeld moet worden: landelijk, regionaal en lokaal. Onze eerste verkenningen met de dorpen zijn positief. Tegelijkertijd wordt duidelijk dat we best wat vragen van de

dorpen en dat ze hierbij ook voldoende ondersteuning van de gemeente mogen verwachten. Om als gemeente goed te kunnen acteren in deze dynamische omgeving en de dorpen goed te kunnen faciliteren is extra capaciteit nodig. In de kadernota 2021-2024 is hiervoor voor de jaren 2021 en 2022 extra budget gevraagd. Na twee jaar bezien we hoe de ontwikkelingen zich voortzetten en wat ervoor nodig is om daarop te anticiperen. Nu het proces rondom de kadernota is gestopt, wordt voorgesteld richting de programmabegroting een voorstel nieuw beleid te doen.

VERVOLG

Gemeenteraad

Oorspronkelijk was op 2 april een rond de tafel gesprek voorzien over de stand van zaken van de RES en de bijdrage van gemeente Raalte daarin. Vanwege de maatregelen rondom corona was dit niet mogelijk. Recent is duidelijk geworden dat de landelijke aanlevertermijnen met vier maanden zijn opgeschoven. Aan de agendacommissie van 28 april wordt voorgesteld een rond de tafel te organiseren op 14 mei. Aandachtspunten die de raad wil meegeven richting de RES 1.0 zal de wethouder inbrengen in het regionale bestuurlijk overleg. Op die manier zal dit in de uitwerking naar de RES 1.0 een plek krijgen. Eventuele wensen en bedenkingen kunnen indien mogelijk op 1 juni gelijktijdig met de concept-RES meegestuurd worden. Als dat niet haalbaar is biedt de verruiming van de aanlevertermijnen in ieder geval de mogelijkheid om deze wensen en bedenkingen nog in te sturen tot 1 oktober 2020. De raad wordt daarnaast betrokken zodra de beoordeling van het Nationaal Programma bekend is (uiterlijk 1 februari 2021).

In een eerder stadium heeft de werkgroep Raden, Staten en Algemeen Bestuur (RSAB) een advies met een procesvoorstel opgesteld dat de gemeenteraden, provinciale staten en algemeen besturen adviseert over het te volgen proces van behandeling van de Concept RES West Overijssel ná besluitvorming door de colleges op 21 april en vóór 1 juni 2020. Dit advies is als bijlage bijgevoegd (in bijlage 1 van de bijgevoegde bouwsteen bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak). De opiniërende behandeling van de Concept RES kan als uitkomst hebben dat er eventuele moties met wensen en bedenkingen worden aangenomen die als bijlagen meegestuurd worden met de Concept RES wanneer die aangeboden wordt aan het NPRES. Een inhoudelijke reactie op deze moties komt pas na het zomerreces aan de orde. Primair zal de beantwoording van de moties plaatsvinden door het College van B&W. Indien de motie om een regionaal antwoord vraagt wordt dit voorgelegd aan het bestuurlijk platform RES West-Overijssel. De RSAB is zich nu aan het beraden over hoe de bespreking en procedure voor wensen en bedenkingen voortgang kan vinden in deze periode rondom het coronavirus.

Relatie omgevingsvisie

De uitkomst van de RES zal uiteindelijk moeten landen in de gemeentelijke Omgevingsvisies. Onze Omgevingsvisie ligt rond de zomer te vaststelling voor bij de raad. In de concept-Omgevingsvisie die we aan de raad willen voorleggen geven we al blijk van het RES proces dat parallel loopt. Een Omgevingsvisie is een dynamisch document dat aangepast kan worden als ontwikkelingen zoals de definitieve RES vragen om bijstelling van onze lokale strategie. Afhankelijk van het tempo van beide processen kan het zijn dat de uitkomst van de RES (of de RES 2.0 of 3.0) tot bijstelling van (een deel van) de Omgevingsvisie leidt. Als dit zich voordoet zullen we hierover tijdig communiceren.

COMMUNICATIE

Separaat wordt een persbericht uitgebracht. Op 23 april 2020 om 12.00 uur wordt door de voorzitters van de stuurgroep RES West Overijssel in een persgesprek de concept RES West-Overijssel toegelicht. Dit zal via videoconferencing plaatsvinden met De Stentor en RTV Oost. Beide media kunnen aanvullende vragen aan iedere individuele gemeente stellen. Daarnaast informeren wij zelf actief het Weekblad voor Salland. Tot het moment van het persgesprek wordt voorgesteld het besluit en de stukken tijdelijk niet openbaar te maken op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (artikel 10, lid 2 onder f: *het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie*). Hierdoor kunnen de leden van de gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen vooraf kennisnemen van de besluiten, de Concept RES en de bouwstenen en bijlagen. In het communicatieplatform RES West Overijssel worden nadere afspraken gemaakt over de communicatie.

BIJLAGEN

- Bijlage a. Naar een opgewekt Overijssel Concept RES West Overijssel
- Bijlage b. Bouwsteen bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak
- Bijlage c. Bouwsteen ruimtelijke kwaliteit
- Bijlage d. Bouwsteen opwek elektriciteit

- Bijlage e. Bouwsteen RSW West-Overijssel
- Bijlage f. Bouwsteen elektriciteitsnetwerk
- Bijlage g. Adviesbrief LTO Noord
- Bijlage h. Zienswijze adviesraad RES West-Overijssel
- Bijlage i. Memo agendacommissie
- Bijlage j Raadsinformatienotitie